

Středočeši stárnou, počet seniorů v regionu se během tří dekád navýší o polovinu. Kraj reaguje cílenou výstavbou sociálních zařízení

12.6.2024 - Michal Kroutil | Krajský úřad Středočeského kraje

Středočeský kraj reaguje na zvyšující se počet obyvatel a také na stárnutí obyvatelstva. V místech s největší poptávkou po lůžkách v domovech pro seniory vzniknou nová zařízení, či dojde k navýšení kapacit u stávajících poskytovatelů.

Senioři budou přibývat hlavně v lokalitách, kde je aktuálně věkový průměr nejnižší, tedy v prstenci okolo hlavního města. V letošním roce například Středočeský kraj na podporu sociálních služeb, včetně rozšiřování stávajících kapacit, plánuje rozdělit z Humanitárního fondu rekordních 85 milionů korun.

Přestože Středočeský kraj je složením obyvatelstva nejmladším z krajů, průměrný věk stále roste. Ze současných 268 tisíc osob ve věku nad 65 by mělo být v roce 2025 více než 400 tisíc osob. Informace vyplývají z demografické prognózy, kterou si nechal Středočeský kraj zpracovat. K nárůstu seniorů by dle materiálu mělo nejvíce docházet v lokalitách, kde je aktuálně věkový průměr nejnižší, tedy v prstenci okolo hlavního města (Brandýs nad Labem, Hostivice, Roztoky, Jesenice, Jílové, Lysá nad Labem a Říčany). Naopak tam, kde je momentálně vyšší podíl seniorů (Čáslav, Kutná Hora, Poděbrady, Příbram, Rakovník, Sedlčany, Vlašim) lze očekávat změnu situace, neboť mladší generace v současnosti nemají o stěhování do těchto lokalit dle statistiky velký zájem.

„Jednou z překážek v rychlejším rozvoji sociálních služeb je současné nastavení financování, respektive takzvaného směrného čísla. Směrné číslo určuje výši dotace v úhrnu pro jednotlivý kraj. Nejedná se o mandatorní státní výdaj, takže celková podpora do sociální oblasti závisí na výši státního rozpočtu a každý rok žijeme v nejistotě,“ vysvětluje radní pro oblast sociálních věcí Martin Hrabánek. Výše směrného čísla vyplývá historicky ze zákona o sociálních službách, kdy byla nastavena při přijetí zákona v roce 2006 a od té doby nedošlo k úpravě, přestože v krajích dochází k celé řadě sociodemografických změn. *„Přestože Středočeský kraj je limitovaný současným nastavením financování a legislativy, děláme maximum proto, abychom vyšli poskytovatelům sociálních služeb co nejvíce vstříc. Navzdory skutečnosti, že jsme znevýhodněni stávajícím rozpočtovým učením daní a také tzv. směrným číslem, dle kterého získává Středočeský kraj na poskytování sociálních služeb prostředky, tak se snažíme podpořit rozvoj sociálních služeb, a ne systém pouze udržet. Finančně participuje na podpoře výrazně vyšším podílem než jiné kraje. V letošním roce například rozdělíme v Humanitárním fondu na podporu sociálních služeb a aktivit rekordních 85 milionů korun. Prostředky mimo jiné mohou poskytovatelé sociálních služeb využít na dofinancování, zkvalitnění, či rozšíření stávajících kapacit,“* doplňuje radní pro oblast sociálních věcí Martin Hrabánek. Kromě tohoto kraj podpořil v rámci dotačního projektu, spolufinancovaného ze státního rozpočtu a evropských financí, Podpora vybraných služeb 23 poskytovatelů služeb sociální rehabilitace, kterým na tento a příští rok vyplatí celkově 349,5 milionu korun.

Současné rozvojové plány vycházejí ze Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb 2023 – 2025. V tzv. krajské Síti poskytovatelů je nyní 6 200 lůžek pro seniory, konkrétně se jedná o 4 258 lůžek v domovech pro seniory a 1 942 lůžek v domovech se zvláštním režimem. Mimo Síť dále však stojí další 2 000 lůžek. Přesto v některých lokalitách poptávka převyšuje nabídku. Nejvyšší počet seniorů na lůžko je aktuálně v Benešově (125 osob 65+ na lůžko), v Kralupech nad Vltavou (74 osob 65+ na lůžko) v Černošicích (72 osob 65+ na lůžko), v Mladé Boleslavi (68 osob 65+ na lůžko), Říčanech (62

osob 65+ na lůžko a Poděbradech (59 osob 65+ na lůžko). Naopak nejméně seniorů na lůžko je v Mělníku (20 osob 65+ na lůžko), Sedlčanech (17 osob 65+ na lůžko), a ve Voticích (16 osob 65+ na lůžko). I proto je odlišná doba pro přijetí v rámci Středočeského kraje. Nejkratší čekací doba v domovech pro seniory (DS) byla 36 dní, v domovech se zvláštním režimem (DZR) 65 dní, průměrná doba čekání na službu činila 315 dní v případě DS, u DZR 226 dní, nejdelší doba na požádání byla 1 651 dní u DS, respektive 657 dní.

„Právě v lokalitách s nejvyšší potřebou dochází, a i v budoucnu dojde ke vzniku nových míst. Letos byl například díky přístavbě domova seniorů navýšen počet lůžek v Mladé Boleslavi. Stejně tak v Oblastní nemocnici Mladá Boleslav vznikne domov se zvláštním režimem s kapacitou 40 lůžek. Na Benešovsku bude v provozu Domov se zvláštním režimem s kapacitou nových 20 lůžek,“ upřesňuje radní Hrabánek. Dále je v plánu vybudování domova pro osoby s Parkinsonovou nemocí s kapacitou 18 lůžek u Mělníka. Současně dojde k navýšení počtu úvazků v Brandýse nad Labem v denním stacionáři o 4 úvazky a také v denním stacionáři v Kralupech nad Vltavou, kde se počet pracovníků zvýší také o 4 úvazky. Plány na zvýšení kapacit se týkají také domovů se zvláštním režimem v Dolním Cetnu a v Dobříši. Další kapacity vzniknou i díky spolupráci s městem Roztoky. *„Nadále budeme pracovat na tom, abychom i s ohledem na očekávaný vývoj vytvářeli nové kapacity a mohli tak uspokojit poptávku po sociálních zařízeních v kraji. Považuji za svou prioritu, aby klientům v našich zařízeních byly poskytovány co nejvyšší služby a aby se zde cítili co nejlépe,“* uzavírá radní Hrabánek.

https://kr-stredocesky.cz/web/urad/aktuality/-/asset_publisher/zvna/blog/stredocesni-starnou-pocet-senioru-v-regionu-se-behem-tri-dekad-navysi-o-polovinu-kraj-reaguje-cilenou-vystavbou-socialnich-zarizeni